

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din _____ 2025

Chișinău

Cu privire la modificarea unor acte normative (ajustarea normelor în domeniul urbanismului și construcțiilor)

În temeiul art. 338 din Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2024, nr. 41-44, art. 61), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. La punctul 21 din Cerințele minime de securitate privind exploatarea sistemelor de distribuție a gazelor combustibile naturale, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 552/2017 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 253-264, art. 649), cu modificările ulterioare, cuvintele „unui an” se substituie cu cuvintele „a cinci ani”.

2. Regulamentul privind emiterea certificatului de urbanism în cazul lipsei documentației de urbanism pentru satele cu o populație mai mică de 3 000 de locuitori, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 600/2024 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2024, nr. 451-453, art. 836), se modifică după cum urmează:

2.1. se completează cu punctul 8¹ cu următorul cuprins:

„8¹. Se admite emiterea certificatului de urbanism pentru proiectare fără elaborarea schemei urbanistice rurale, cu respectarea criteriilor generale la amplasarea și conformarea construcțiilor prevăzute în capitolul V, pentru:

8¹.1. extinderea rețelelor edilitare (inginerești) pe pilonii existenți (canalele existente);

8¹.2. racordarea instalațiilor noilor consumatori (abonați) la rețelele edilitare (inginerești) și instalațiile aferente acestora, inclusiv instalarea pilonilor suplimentari;

8¹.3. reconstrucția rețelelor edilitare (inginerești) existente și a instalațiilor aferente acestora, inclusiv instalarea pilonilor suplimentari, precum și reconstrucția drumurilor existente.

8^{1.4}. intervenții asupra construcțiilor existente fără extinderea și/sau schimbarea destinației acestora.”;

2.2. subpunctul 16.3 se completează cu textul „ , cu excepția cazurilor enumerate la subpct. 8^{1.1}-8^{1.4}”;

2.3. la punctul 18, textul „și de către arhitectul-șef” se substituie cu textul „ , de către arhitectul-șef și de către secretarul consiliului local”;

2.4. în anexa nr. 3, textul „**Valabilitatea se prelungește cu _____luni.**” se exclude.

3. Hotărârea Guvernului nr. 743/2024 cu privire la asigurarea calității în construcții (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2024, nr. 502-505, art. 918) se modifică după cum urmează:

3.1. se completează cu punctele 3¹ și 3² cu următorul cuprins:

„3¹. Prin derogare de la prevederile punctului 7 din Regulamentul cu privire la atestarea specialiștilor care desfășoară activități în construcții, se admite atestarea diriginților de șantier, responsabililor tehnici și proiectanților într-un domeniu distinct de domeniul de studii, în următoarele cazuri:

3^{1.1}. în cazul deținerii studiilor superioare tehnice în una dintre ramurile domeniului construcții și studii de masterat profesional în domeniul solicitat pentru atestare;

3^{1.2}. în cazul deținerii diplomei de recalificare profesională în domeniul solicitat pentru atestare.

3². Prin derogare de la prevederile punctului 7 din Regulamentul cu privire la atestarea specialiștilor care desfășoară activități în construcții, se admit la atestare proiectanții și diriginții de șantier deținători de studii profesional tehnice postsecundare în domeniul solicitat pentru atestare, atestați până la data de 7 mai 2022, în temeiul Regulamentului cu privire la atestarea specialiștilor care desfășoară activități în construcții, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 329/2009.”;

3.2. în anexa nr. 1:

3.2.1. la punctul 2, după textul „diriginții de șantier și experții tehnici,” se introduce textul „personalul laboratoarelor de încercări,”;

3.2.2. la punctul 13, cuvintele „specialiștii care”, în cazul al doilea, se exclud;

3.2.3. se completează cu punctul 13¹ cu următorul cuprins:

„13¹. Perioada de stagiu se calculează de la data inițierii activității în domeniul pentru care se solicită atestarea, fapt confirmat prin acte justificative.”;

3.2.4. la punctul 14:

3.2.4.1. subpunctul 14.6 va avea următorul cuprins:

„14.6. dovada a 7 ani de experiență în calitate de proiectant atestat prin deținerea certificatului valabil, în domeniul solicitat pentru atestare, în cazul atestării în calitate de verficator de proiecte sau expert tehnic”;

3.2.4.2. subpunctul 14.7 se completează cu textul „, după caz”;

3.2.5. punctul 32 va avea următorul cuprins:

„32. Solicitantul care nu a susținut atestarea poate să adreseze o nouă cerere pentru atestare numai după 60 de zile, cu respectarea prevederilor pct. 20. Specialiștii care nu au susținut trei atestări consecutive se admit la atestare numai după 12 luni, cu respectarea prevederilor pct. 6.”;

3.2.6. la punctul 34:

3.2.6.1. subpunctul 34.4.1 se completează cu subpunctul 34.4.1.1 cu următorul cuprins:

„34.4.1.1. fântâni arteziene;”

3.2.6.2. subpunctul 34.4.2 va avea următorul cuprins:

„34.4.2. instalații și rețele de alimentare cu gaze naturale (inclusiv biogaze, gaze de sinteză)”;

3.2.6.3. subpunctul 34.4.3 va avea următorul cuprins:

„34.4.3. instalații și rețele termice:

34.4.3.1. centrale termice, surse autonome de alimentare cu căldură cu presiunea agentului termic sub 0,07 MPa și temperatura sub 115°C, inclusiv coșurile de fum ale acestora;

34.4.3.2. centrale termice cu presiunea agentului termic peste 0,07 MPa și temperatura de peste 115° C, inclusiv coșurile de fum ale acestora;

34.4.3.3. sisteme de încălzire, instalații de încălzire, inclusiv coșurile de fum ale acestora;

34.4.3.4. rețele termice și puncte termice cu presiunea agentului termic sub 0,07 MPa și temperatura sub 115° C;

34.4.3.5. rețele termice și puncte termice cu presiunea agentului termic peste 0,07 MPa și temperatura de peste 115° C;”

3.2.6.4. subpunctul 34.4.4 va avea următorul cuprins:

„34.4.4 instalații de ventilație, climatizare și desfumare”;

3.2.6.5. se completează cu subpunctele 34.7 și 34.8 cu următorul cuprins:

„34.7. instalații și rețele frigorifice și compresoare;

34.8. tehnologia producerii materialelor de construcție:

34.8.1. materiale de construcții (pentru activitatea de expertiză tehnică a materialelor de construcții);”

3.2.7. subpunctul 35.2 se completează cu un enunț cu următorul cuprins: „Elaboratorii de devize care solicită atestarea pentru prima dată, vor prezenta, în mod obligatoriu, certificate care atestă absolvirea cursurilor de formare profesională în domeniul elaborării devizelor, emise de instituțiile de învățământ acreditate sau în centrele de instruire acreditate pentru aceste activități;”

3.2.8. la subpunctele 37.1, 38.2.1 și punctul 47, cuvântul „posede” se substituie cu cuvântul „deține”;

3.2.9. la subpunctul 38.1.2, după textul „și/sau executării lucrărilor de construcție” se introduce textul „în calitate de diriginte de șantier, de cel puțin 10 ani, sau în calitate de responsabil tehnic, de cel puțin 15 ani”;

3.2.10. la punctul 40, cuvintele „și instalațiilor” se exclud;

3.2.11. subpunctul 41.2 va avea următorul cuprins:

„41.2. să aibă o activitate de execuție de cel puțin 5 ani în cazul absolvirii instituției de învățământ superior, în cazul diriginților de șantier, iar în cazul responsabililor tehnici – să aibă o activitate de execuție de cel puțin 4 ani de activitate în cazul absolvirii instituției de învățământ profesional tehnic sau de 2 ani în cazul absolvirii instituției de învățământ superior, în domeniul solicitat pentru atestare”;

3.2.12. la punctul 42:

3.2.12.1. subpunctul 42.4 va avea următorul cuprins:

„42.4. instalații și rețele termice:

42.4.1. centrale termice, surse autonome de alimentare cu căldură cu presiunea agentului termic sub 0,07 MPa și temperatura sub 115°C, inclusiv coșurile de fum ale acestora;

42.4.2. centrale termice cu presiunea agentului termic peste 0,07 MPa și temperatura de peste 115°C, inclusiv coșurile de fum ale acestora;

42.4.3 rețele termice și puncte termice cu presiunea agentului termic sub 0,07 MPa și temperatura sub 115°C;

42.4.4. rețele termice și puncte termice cu presiunea agentului termic peste 0,07 MPa și temperatura de peste 115°C;

42.4.5. sisteme de încălzire, instalații de încălzire, inclusiv coșurile de fum ale acestora;”

3.2.12.2. subpunctul 42.5 va avea următorul cuprins:

„42.5. instalații de ventilație, climatizare și desfumare”;

3.2.13. subpunctul 43.2 va avea următorul cuprins:

„43.2. să aibă o activitate de execuție de cel puțin 5 ani în cazul absolvirii instituției de învățământ superior, în cazul diriginților de șantier, iar în cazul responsabililor tehnici – să aibă o activitate de execuție de cel puțin 4 ani de activitate în cazul absolvirii instituției de învățământ profesional tehnic sau de 2 ani în cazul absolvirii instituției de învățământ superior, în domeniul solicitat pentru atestare”;

3.2.14. se completează cu punctul 77¹ cu următorul cuprins:

„77¹. Pe parcursul perioadei de suspendare a certificatului de atestare, reatestarea nu poate fi solicitată, cu excepțiile stabilite la pct. 80.”;

3.2.15. la punctul 84, după cuvintele „de la data înștiințării titularului” se introduce textul „, dar nu mai târziu de 30 de zile de la data desfășurării ședinței Comisiei”;

3.3. în anexa nr. 2, la subpunctul 61.6, enunțul „Varianta electronică a raportului de expertiză cu semnătura electronică este înregistrată, în mod obligatoriu, la organul central de specialitate sau la autoritatea abilitată din subordinea acestuia.” se exclude.

4. Prezenta hotărâre intră în vigoare la expirarea termenului de 1 lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Prim-ministru

DORIN RECEAN

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,
ministrul infrastructurii
și dezvoltării regionale

Vladimir BOLEA

Vizează:

Secretar general al Guvernului

Artur MIJA

	Nume, prenume	Subdiviziunea	Semnătura
Responsabil de proiect			
Şeful subdiviziunii responsabile			
Conformitate juridică			
Conformitate lingvistică	Eni Mihaela	DRAN	

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul hotărârii Guvernului cu privire la modificarea unor acte normative (*ajustarea normelor în domeniul urbanismului și construcțiilor*)

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul de hotărâre a Guvernului cu privire la modificarea unor acte normative (<i>ajustarea normelor în domeniul urbanismului și construcțiilor</i>) a fost elaborat de către Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Proiectul hotărârii Guvernului cu privire la modificarea unor acte normative (<i>ajustarea normelor în domeniul urbanismului și construcțiilor</i>) este elaborat în scopul înlăturării curențelor în unele acte normative în domeniul construcțiilor, identificate în urma implementării acestora. Urmare aprobării Codului urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023 a fost elaborat cadrul normativ secundar necesar pentru implementarea acestuia. Totodată, de la data adoptării Codului au fost operate mai multe modificări de îmbunătățire, care generează necesitatea de ajustare, inclusiv a prevederilor actelor normative secundare. În acest sens, prin proiectul de act normativ se propune modificarea a următoarele acte normative: 1. Cerințele minime de securitate privind exploatarea sistemelor de distribuție a gazelor combustibile naturale, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 552/2017; 2. Regulamentul privind emiterea certificatului de urbanism în cazul lipsei documentației de urbanism pentru satele cu o populație mai mică de 3 000 de locuitori, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 600/2024; 3. Hotărârea Guvernului nr. 743/2024 cu privire la asigurarea calității în construcții.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
Descrierea situației actuale a fost realizată supra, la compartimentul 2.1. al prezentei note de fundamentare. Problema care urmează a fi soluționată se referă la: 1. Excluderea neconcordanței prevederilor din pct. 21 din Cerințele minime de securitate privind exploatarea sistemelor de distribuție a gazelor combustibile naturale, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 552/2017 și prevederile art. 130 alin. (8) din Codul urbanismului și construcțiilor.

Astfel, pct. 21 din Cerințele minime de securitate privind exploatarea sistemelor de distribuție a gazelor combustibile naturale, prevede că proiectele urmează să fie coordonate, în mod repetat, și verificate de către verificatori de proiecte atestați, dacă montarea sistemelor de alimentare cu gaze ale obiectivului proiectat nu a început pe parcursul **unui an**, după prelungirea termenului de valabilitate al avizului de racordare sau după obținerea unui nou aviz, iar art. 130 alin. (8) din Cod prevede că, documentația de proiect este avizată/coordonată repetat de către emitentii avizelor de racordare în cazul prelungirii termenului de valabilitate a avizului de racordare și al actualizării acesteia, dacă, pe parcursul a **5 ani** de la data verificării documentației de proiect, nu a fost emisă autorizația de construire sau autorizația de construire a fost emisă, însă lucrările de construcții nu au fost începute în perioada indicată.

2. Simplificarea procedurii de obținere a certificatului de urbanism pentru proiectare în cazul:

a. extinderii rețelelor de comunicații electronice și rețelelor electrice pe pilonii existenți (canalele existente);

b. conectării noilor consumatori (abonați) la rețelele edilitare (inginerești) și de comunicații electronice existente, inclusiv instalarea pilonilor suplimentari;

c. reconstrucției rețelelor edilitare (inginerești) și de comunicații electronice existente, inclusiv instalarea pilonilor suplimentari.

3. Soluționarea problemei specialiștilor în construcții care dețin studii superioare în alt domeniu decât domeniul solicitat pentru atestare. La moment există 904 de specialiști în domeniul construcțiilor care dețin studii superioare de licență în domenii, precum: Construcții și inginerie civilă, Ingineria sistemelor de alimentare cu gaze, combustibile naturale, Producerea pieselor de construcții și a construcțiilor de beton armat ș.a., care solicită atestarea pe domeniul Apă și canalizare, precum și 115 de specialiști care dețin studii superioare în domeniul Construcții civile, industriale și agrozootehnice și solicită atestare pe domeniul Drumuri și piste sau invers.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul hotărârii de Guvern prevede operarea modificărilor în trei acte normative:

1. Cerințele minime de securitate privind exploatarea sistemelor de distribuție a gazelor combustibile naturale, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr.552/2017;

2. Regulamentul privind emiterea certificatului de urbanism în cazul lipsei documentației de urbanism pentru satele cu o populație mai mică de 3 000 de locuitori, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 600/2024;

3. Hotărârea Guvernului nr. 743/2024 cu privire la asigurarea calității în construcții.

Astfel, în scopul excluderii neconcordanței dintre prevederile pct. 21 din Cerințele minime de securitate privind exploatarea sistemelor de distribuție a gazelor combustibile naturale, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr.552/2017 și prevederile art. 130 alin. (8) din Codul urbanismului și construcțiilor, se propune modificarea pct. 21 din Cerințele minime de securitate privind exploatarea sistemelor de distribuție a gazelor combustibile naturale, prins substituirea termenului de un an cu cinci ani.

Cu referire la modificările ce se propun în Regulamentul privind emiterea certificatului de urbanism în cazul lipsei documentației de urbanism pentru satele cu o populație mai mică de 3 000 de locuitori, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 600/2024, evocăm faptul că, acestea urmăresc simplificarea procedurii de obținere a certificatului de urbanism pentru proiectare în anumite situații ce vor fi expuse într-un punct nou 8¹, care se referă la infrastructura existentă.

Modificările ce vizează Hotărârea Guvernului nr. 743/2024 cu privire la asigurarea calității în construcții, se referă la completarea hotărârii enunțate cu un punct nou, conform căruia prin derogare de la cerințele generale de atestare a specialiștilor atestați în construcții, se admite atestarea diriginților de șantier, responsabililor tehnici și proiectanților într-un domeniu distinct de domeniul de studii, în următoarele cazuri:

1. În cazul deținerii studiilor superioare tehnice în una din ramurile domeniului construcții și studii de masterat în domeniul solicitat pentru atestare.

2. În cazul deținerii diplomei de recalificare profesională în domeniul solicitat pentru atestare.

La fel, în scopul delimitării mai clare a domeniilor de atestare, se propune completarea cu subdomenii specifice a domeniului privind instalațiile și rețelele de energie termică.

Suplimentar, pentru a evita situația de reatestare a specialiștilor din domeniul construcțiilor, în perioada pentru care le-a fost suspendat certificatul de atestare se propune completarea cu un punct nou care va stabili expres acest fapt.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Opțiuni alternative nu au fost examinate, or lipsa de intervenție va duce la existența neconcordanțelor între prevederile Codului urbanismului și construcțiilor și actele normative subsecvente.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public
Proiectul nu are impact asupra sectorului public.
4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative
Proiectul nu are impact sub formă de costuri financiare pentru bugetul de stat.
4.3. Impactul asupra sectorului privat
Prezentul proiect are impact pozitiv asupra activității de întreprinzător, prin simplificarea procedurilor de obținere a certificatului de urbanism pentru proiectare în cazul extinderii rețelelor de comunicații electronice și rețelelor electrice pe pilonii existenți (canalele existente), conectării noilor consumatori (abonați) la rețelele edilitare (inginerești) și de comunicații electronice existente, inclusiv instalarea pilonilor suplimentari, precum și reconstrucției rețelelor edilitare (inginerești) și de comunicații electronice existente, inclusiv instalarea pilonilor suplimentari.
4.4. Impactul social
4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal
Nu este aplicabil
4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen
Nu este aplicabil
4.5. Impactul asupra mediului
Proiectul nu are impact asupra mediului.
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Proiectul va contribui la realizarea obiectivelor stabilite întru consolidarea eforturilor în asigurarea calității construcțiilor în corespundere cu cerințele fundamentale care se referă la asigurarea inofensivității construcției, vizând sănătatea și siguranța persoanelor implicate, pentru întregul ciclu de viață a construcției. Efectele pozitive ale reglementărilor propuse prin proiect sunt: - Simplificarea obținerii certificatului de urbanism pentru proiectare, în anumite situații prevăzute; - Eliminarea neconcordanțelor în unele acte normative conexe Codului urbanismului și construcțiilor; - Soluționarea problemei unei categorii de specialiști atestați în domeniul construcțiilor.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
Proiectul nu transpune acte juridice ale UE.
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
Nu este aplicabil.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
Proiectul hotărârii de Guvern a fost supus consultărilor publice și avizărilor/expertizărilor de către entitățile publice de resort, în conformitate cu prevederile Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative. Totodată, în scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea elaborării proiectului poate fi accesat la următorul link: https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/14666. De asemenea, proiectul de hotărâre a Guvernului a fost plasat spre consultare publică pe site-ul web oficial al ministerului și pe portalul guvernamental www.particip.gov.md și poate fi accesat la următorul link: https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/14666. Subsidiar, textul proiectului definitivat este plasat pe paginile web nominalizate supra, la următorul link: https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/14666.
7. Concluziile expertizelor
Proiectul hotărârii de Guvern a fost supus expertizei juridice, în conformitate cu articolul 37 din Legea nr. 100/2017 privind actele normative, precum și expertizei anticorupție, conform articolului 36 din aceeași lege. Urmare expertizei juridice, Ministerul Justiției nu a identificat obiecții de ordin conceptual. Totodată au fost prezentate unele propuneri de tehnică legislativă, care au fost luate în considerare la definitivarea proiectului. Conform Raportului de expertiză anticorupție, prevederea de la pct. 3.2.5. din proiect utilizează o formulă permisivă de reglementare a activității entităților publice/agenților publici, fapt care periclitizează certitudinea reglementării și poate condiționa multiple riscuri aferente proceselor reglementate. La definitivarea proiectului, obiecția enunțată a fost luată în considerare.
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Proiectul nu contravine legislației naționale.
9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ
Pentru implementarea prevederilor proiectului nu va fi necesar modificarea altor acte normative.

Secretar general adjunct

Tatiana NIRCA

SINTEZA

la proiectul de hotărâre a Guvernului cu privire la modificarea unor acte normative (ajustarea normelor în domeniul urbanismului și construcțiilor) NU 503/MIDR/2025

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Avizare			
Ministerul Muncii și Protecției Sociale nr. 25/3236 din 30.06.2025	1	La pct. 31.2 cuvântul „profesionala” a se reda la forma gramaticală corespunzătoare.	Se acceptă.
	2	La pct. 3.2.5.3. subpct. 34.4.3.4 și 3.2.9.1., subpct. 42.4.3 și 42.4.5 cuvântul „puncta” a se înlocui cu cuvântul „puncte”.	Se acceptă.
	3	La pct. 3.2.5.4. subpct. 34.4.4 și pct. 3.2.9.2., subpct. 42.5 cuvântul „și” a se substitui cu cuvântul „și”.	Se acceptă.
	4	La pct. 3.3. după sintagma „Anexei nr. 2” în loc de virgulă se va folosi prepoziția „din” pentru a se indica din care act face parte anexa.	Se acceptă.
Ministerul Finanțelor nr. 09/2-03/295/989 din 30.06.2025	5	Comunică lipsa de obiecții și propuneri.	S-a luat act de informare.
Ministerul Educației și Cercetării nr. 08/2-09/4625 din 23.06.2025	6	Comunică lipsa de obiecții și propuneri.	S-a luat act de informare.
Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare nr. 2025PHG-1851 din 01.07.2025	7	Comunică lipsa de obiecții și propuneri.	S-a luat act de informare.
Ministerul Energiei nr. 06-1875 din 08.07.2025	8	Pentru pct.1 se recomandă ca pct. 21 din Cerințele minime de securitate privind exploatarea sistemelor de distribuție a gazelor combustibile naturale, aprobate prin hotărârea Guvernului nr. 552/2017, să nu fie abrogat, ci să fie redactat	Se acceptă.

	conform textului prevăzut în art. 130 alin. (8) din Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023. <i>Argumentare:</i> deoarece operatorii sistemului de distribuție lucrează în special conform prevederilor din Cerințele minime de securitate privind exploatarea sistemelor de distribuție a gazelor combustibile naturale.	
9	La pct. 2 prin care se propune modificarea Regulamentului privind emiterea certificatului de urbanism în cazul lipsei documentației de urbanism pentru satele cu o populație mai mică de 3 000 de locuitori, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 600/2024 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2024, nr. 451-453 art. 836), pct. 81 se propune a fi expus în următoarea redacție: 8¹. Se admite emiterea certificatului de urbanism pentru proiectare fără elaborarea schemei urbanistice rurale, cu respectarea criteriilor generale la amplasarea și conformarea construcțiilor prevăzute în capitolul V, pentru: 8¹.1. extinderea rețelelor de comunicații electronice și rețelelor electrice aeriene pe pilonii existenți și noi proiectați (canalele existente și proiectate), rețelelor electrice subterane, precum și a rețele edilitare (inginerești), inclusiv instalațiile aferente acestora; 8¹.2. conectarea noilor consumatori (abonați) la rețelele edilitare (inginerești) și de comunicații electronice existente, inclusiv instalarea pilonilor suplimentari, montarea și construcția a noilor rețele electrice subterane, inclusiv instalațiile aferente acestora; 8¹.3. reconstrucția rețelelor edilitare (inginerești) și de comunicații electronice existente, inclusiv instalarea pilonilor suplimentari, precum și a instalațiile aferente acestora. <i>Argumentare:</i> Modificările sunt necesare astfel ca emiterea certificatelor de urbanism să se efectueze în toate cazurile, nu doar în cazul extinderii rețelelor edilitare și a celor de comunicații electronice pe pilonii existenți. Totodată la rețelele edilitare și de comunicații electronice se racordează instalațiile noilor consumatori. Totodată se recomandă revizuirea structurii de numerotare pentru pct. 8¹, în vederea asigurării unei numerotări conforme cu practica de redactare a actelor normative.	Se acceptă parțial. Pe lângă noțiunea de rețele edilitare a fost completat cu noțiunea de instalații aferente acestora. Totodată, cu referire la rețele noi, evocăm faptul că, construcția acestora, urmează să fie efectuată exclusiv în baza documentației de urbanism iar în cazul lipse acesteia, în baza schemei urbanistice rurale. De asemenea, ceea ce vizează instalarea pilonilor suplimentari, această situație este reglementată prin pct. 8.¹1. și 8.¹2.
10	La pct. 3 se propune următoarea redacție: 3¹.1 În cazul deținerii studiilor superioare tehnice în una din ramurile domeniului construcții și studii de masterat profesional în domeniul solicitat pentru atestare. <i>Argumentare:</i>	Se acceptă.

		Conform practicilor universitare, studiile de masterat nu pregătesc specialiștii la domeniul larg al specialităților (proiectare, execuție, punere în funcțiune), ci doar aprofundează anumite domenii distincte. Doar în cazul masteratului profesional se studiază bazele proiectării, tehnologiile sistemelor și principiile de execuție, etc.	
	11	Se propune introducerea unui nou punct: 3^{1.3} În cazul deținerii studiilor superioare tehnice în una din ramurile domeniului construcții și cel puțin 2 atestări în calitate de diriginte de șantier în domeniul solicitat pentru atestare. <i>Argumentare:</i> Având în vedere bunele practici, considerăm că experiența de activitate în domeniul solicitat pentru atestare, de cel puțin 2 mandate în calitate de Diriginte de șantier/Responsabil tehnic este suficientă pentru solicitarea și atribuirea certificatului de atestare tehnico-profesională. Întru justificarea acestui principiu este faptul că solicitanții dispunând de studii superioare în domeniul construcțiilor, implicit de experiență pentru supravegherea lucrărilor, au toată capacitatea necesară și discernământul pentru a aprofunda domeniul de referință, inclusiv de a se adapta la noile cerințe normativ-tehnice, ale noilor direcții de calitate solicitate prin implementarea de noi standarde și tehnologii, inclusiv și celor legislative.	Nu se acceptă. În cazul în care persoana care nu deține studii superioare în domeniul solicitat pentru atestare, însă deține certificat de atestare, se constată faptul că certificatul deținut a fost obținut cu încălcarea prevederilor legale și nu poate servi drept temei pentru o nouă atestare. În acest sens, evocăm faptul că, inclusiv Regulamentul cu privire la atestarea tehnico-profesională a specialiștilor cu activități în construcții, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 329/2009 (la moment abrogată prin Hotărârea Guvernului nr. 743/2024), la fel prevedea condiția deținerii studiilor superioare în domeniul solicitat pentru atestare.
	12	La subpct. 3.2.5.3., redacția nouă a subpct. 34.4.3. propunem de a substitui sintagma "rețele de energie termică" cu sintagma "rețele termice", cum prevede Art. 5 din Legea nr. 92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării.	Se acceptă.
	13	La subpct. 3.2.9.1. 1) la redacția nouă a subpct. 42.4. propunem de a modifica numerotația subpunctelor; 2) la redacția nouă a subpct. 42.4.3., 42.4.5. propunem de a substitui sintagma "puncta termice" cu sintagma "puncte termice".	Se acceptă.

Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării nr. 03-1990 din 08.07.2025	14	La pct.2 din proiect. Propunerea de completare a Regulamentului privind emiterea certificatului de urbanism în cazul lipsei documentației de urbanism pentru satele cu o populație mai mică de 3 000 de locuitori, aprobat prin Hotărârile Guvernului nr.600/2024, cu pct.8¹ urmează a fi corelată cu prevederile subpct.16.3, pct.16 din același Regulament, în caz contrar se constată o neconcordanță normativă. Or, conform pct.8¹, expus în proiect, se admite emiterea certificatului de urbanism pentru proiectare fără elaborarea schemei urbanistice rurale pentru anumite cazuri, în timp ce conform pct.16, subpct.16.3 schema urbanistică rurală face parte din documentația obligatorie pentru emiterea certificatului respectiv.	Se acceptă.
	15	La pct.3 din proiect. La subpct.3.2.1 - potrivit propunerii de completare a pct.2 cu cuvintele „elaboratori de devize, personalul laboratoarelor de încercări”, se instituie o activitate care urmează a fi exercitată de către un specialist atestat în construcții. În context, menționăm că potrivit art.339 și art.341 din Codul urbanismului construcțiilor nr. 434/2023 sunt stabilite activitățile exercitate de către specialiștii atestați în construcții pentru verificarea, și expertizarea documentației de proiect, precum și specialiștii în construcții care se supun atestării. Astfel, evidențiem că „elaborator de devize” nu este specificat printre activitățile prevăzute în Cod, precum și nici în Nota de fundamentare nu au fost expuse argumentele corespunzătoare pentru includerea unei noi profesii, motiv pentru care necesită de reconsiderat norma propusă. Obiecția este valabilă și pentru subpct.3.2.6.	Se acceptă parțial. Completarea de la pct. 2 a fost exclusă conform avizului SSVEPC. Totodată, menționăm faptul că, elaboratorii de deviz fac parte din domeniul de atestare (34.5.1) ca proiectanți cu responsabilități specifice și nu este un domeniu distinct de atestare tehnico-profesională în construcții. De asemenea acest fapt este stipulat și în art. 122 din Codul urbanismului și construcțiilor, conform căruia elaborarea devizelor de cheltuieli, constituie unul din domeniile de proiectare în construcții.
	16	La subpct. 3.2.4. - noua redacție a pct.32 prevede că solicitantul care nu a susținut atestarea poate să adreseze o nouă cerere pentru atestare numai după 90 de zile, cu respectarea prevederilor pct. 20, iar specialiștii care nu au susținut trei atestări consecutive pot fi admiși numai după 12 luni, cu respectarea prevederilor pct.6. Menționăm că, limitările propuse pentru solicitant că „numai după 90 de zile” și „numai după 12 luni” poate depune o nouă cerere pentru atestare nu au fost argumentate în Nota de fundamentare și acestea reprezintă norme primare, care necesită să se regăsească în Codul urbanismului și construcțiilor.	Se acceptă parțial. Termenul de 90 de zile a fost redus la 60 de zile. Totodată menționăm că, admiterea la atestare nelimitat nu este justificată, având în vedere faptul că specialiștii care nu cunosc domeniu

		Subsidiar, evidențiem că norma este în contradicție și cu prevederile art.4, alin.(5) din Legea nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, care statuează că: „(5) Autoritatea emitentă nu are dreptul de a suspenda și/sau de a retrage actul permisiv, precum și de a respinge cererea de solicitare în scopul sancționării solicitantului în cazul în care acesta nu respectă unele condiții sau nu onorează unele obligații care nu se încadrează în lista expresă de cerințe și/sau condiții stabilite de lege în privința actului permisiv în cauză”. Astfel, considerăm oportun revizuirea noii redacții a pct.32.	urmează să se pregătească corespunzător, iar pentru aceasta este necesar un termen rezonabil. Acest lucru va determina, specialiștii care solicită atestarea să se prezinte la cu un nivel înalt de pregătire. Mai mult, membrii Comisiei de atestare nu sunt angajați ai instituțiilor bugetare, iar activitatea IP OATUCL, care asigură lucrările de secretariat ale Comisiei de atestare, este la autogestiune, prin urmare organizarea ședințelor Comisiei în repetate rânduri, constituie cheltuieli administrative neargumentate.
17	La subpct. 3.2.10 - completarea cu pct.77¹, care stabilește că, „Pe parcursul perioadei de suspendare a certificatului de atestare, reatestarea nu poate fi solicitată”, de asemenea, nu a fost argumentată în Nota de fundamentare. Totodată, norma propusă prezintă un caracter netransparent și incert. Astfel, pentru asigurarea respectării principiului transparenței actului normativ și predictibilității normelor juridice, consacrat de art.3 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, precum și întru evitarea unor eventuale aplicări eronate a normelor propuse, considerăm necesară inserarea unei prevederi certe și transparente sau excluderea acestei norme.	Nu se acceptă. Având în vedere faptul că, suspendarea certificatului de atestare nu permite desfășurarea activității pe perioada suspendării, nu este rațional, atestarea specialiștilor în perioada în care valabilitatea certificatului a fost suspendat, încălcându-se astfel, obiectivul urmărit prin suspendarea certificatului de atestare. Cu referire la modul de suspendare/retragere a certificatului de atestare, menționăm faptul că, reieșind din multiplele încălcări	

			admise de către specialiștii atestați în domeniul construcțiilor, care generează consecințe ce provoacă daune considerabile și pun în pericol viața și sănătatea oamenilor, este imperios stabilirea expresă a cazurilor în care certificatele de atestare se suspendă sau se retrag, în funcție de gravitatea încălcărilor admise. Iar aplicarea sancțiunilor contravenționale nu soluționează problema multiplelor încălcări admise de specialiștii în domeniul construcțiilor.
Ministerul Mediului nr. 13-05/1903 din 07.07.2025	18	comunică lipsa obiecțiilor și propunerilor.	S-a luat act de informare.
Federația Patronală a Constructorilor Drumarilor și a Producătorilor Materialelor de Construcție „CONDRUMAT” f/n din 24.06.2025	19	Comunică despre lipsa obiecțiilor și propunerilor.	S-a luat act de informare.
Î.S. Serviciul de Stat pentru Verificarea și Expertizarea Proiectelor și Construcțiilor nr. 01- 78 din 27.06.2025	20	La 3.2.1. Cuvintele „elaboratori de devize” nu necesită a fi completate la pct.2 al Anexei nr.1 din Regulamentul cu privire la atestarea specialiștilor care desfășoară activități în construcții, deoarece acești specialiști fac parte din domeniul de atestare (34.5.1) ca proiectanți cu responsabilități specifice și nu este un domeniu distinct de atestare tehnico-profesională în construcții.	Se acceptă.
	21	La 3.2.4. La pct.32 Se propune de a include termenul de 30 de zile (în loc de 90 de zile) de a depune o nouă cerere pentru reatestarea solicitanților, care nu au susținut atestarea.	Se acceptă parțial.

			Termenul de 90 de zile a fost substituit cu termenul de 60 de zile.
22	La 3.2.6. La subpunctul 35.2, în propoziția cu care urmează a fi completat, după cuvintele „Elaboratorii de devize... se va completa cu sintagma „care se arestează prima dată” ... mai departe după text. Drept argumentare este faptul că la atestările ulterioare, specialiștii urmează cursuri de perfecționare obligatorii.		Se acceptă.
	Se propune următoarea redacție pentru subdomeniile specifice a domeniului privind instalațiile și rețelele de energie termică și instalațiile de ventilație, climatizare și desfumare: Subpct. 34.4.3 va avea următorul cuprins: „34.4.3 instalații și rețele de energie termică: 34.4.3.1 centrale termice, surse autonome de alimentare cu căldură echipate cu cazane de abur cu presiunea sub 0,07 MPa și cazane de apă caldă cu temperatura sub 115 o C, inclusiv coșurile de fum ale acestora; 34.4.3.2. centrale termice echipate cu cazane de abur cu presiunea peste 0,07 MPa și cazane de apă caldă cu temperatura peste 115o C, inclusiv coșurile de fum ale acestora; 34.4.3.3. rețele termice exterioare și puncte termice; 34.4.3.4 sisteme interioare de încălzire, termogeneratoare pe gaz pentru apartamente (conform NCM G.04.04), inclusiv coșurile de fum ale acestora.”; 34.4.3.5 exclus;		Se acceptă parțial. Coșurile de fum au fost incluse la pct. 34.4.3.3.
	Subpct. 34.4.4 va avea următorul cuprins: „34.4.4 instalații de ventilație, climatizare și desfumare. ”.		Se acceptă.
	Subpct. 42.4 va avea următorul cuprins: „42.4. instalații și rețele de energie termică: 42.4.1 centrale termice, surse autonome de alimentare cu căldură echipate cu cazane de abur cu presiunea sub 0,07 MPa și cazane de apă caldă cu temperatura sub 115 o C, inclusiv coșurile de fum ale acestora; 42.4.2 centrale termice echipate cu cazane de abur cu presiunea peste 0,07 MPa și cazane de apă caldă cu temperatura peste 115 o C, inclusiv coșurile de fum ale acestora; 42.4.3 rețele termice exterioare și puncte termice; 42.4.4 sisteme interioare de încălzire, termogeneratoare pe gaz pentru apartamente (conform NCM G.04.04), inclusiv coșurile de fum ale acestora.”; 42.4.5 se exclude; 42.4.6 se exclude fiindcă în proiectul HG a fost încurcată numerația.		Se acceptă parțial. Coșurile de fum au fost incluse la pct. 42.4.6.

		Subpct. 42.5 va avea următorul cuprins: „42.5. instalații de ventilație, climatizare și desfumare.”	Se acceptă.
		Suplimentar: Propun să fie inclus în listă domeniile subpctul “Instalații și rețele frigorifice”.	Se acceptă.
Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică nr. 3377/25 din 26.06.2025	23	Comunică despre lipsa obiecțiilor și propunerilor.	S-a luat act de informare.
Oficiul Amenajarea Teritoriului, Urbanism, Construcții și Locuințe nr. 1175 din 26.06.2025	24	Pct. 32 din Anexa nr.1 va avea următorul cuprins: „Solicitantul care nu a susținut atestarea poate să adreseze o nouă cerere pentru atestare numai după 60 de zile, cu respectarea prevederilor pct. 20. Specialiștii care nu au susținut trei atestări consecutive pot fi admiși numai după 12 luni, cu respectarea prevederilor pct. 6.”	Se acceptă.
	25	În pct. 38.1.2. din Anexa nr.1 cuvintele „și/sau executării lucrărilor de construcție” se exclud.	Se acceptă parțial. Norma a fost completată cu o prevedere nouă în vederea stabilirii unui termen mai mare în cazul deținerii experienței în executării lucrărilor de construcție.
Grupul de lucru al comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător nr. 38-78-7220 din 03.07.2025	26	Modificările propuse la pct.2 și pct.35.2 la Hotărârea Guvernului nr.743/2024 sunt discordante cu prevederile Codului urbanismului și construcțiilor art.341 și 339. Însăși includerea profesiei de „elaborator de devize” într-o Hotărâre de Guvern depășește limitele Codului, care în mod exhaustiv stabilește lista profesiilor supuse atestării dar și listează activitățile pe care le pot desfășura persoanele atestate, printre care nu se regăsește elaborarea de devize. Cu atât mai mult că astfel de modificări nu au fost nicicum argumentate în Nota de fundamentare și nu este expus impactul corespunzător. Astfel, pe lângă completările necesare la nivel de lege, pentru a veni cu reglementarea profesiei de elaborator de devize este imperativ ca Nota să conțină analiza necesității intervenției, cu suficiente date și argumente în acest sens.	Se acceptă parțial. Completarea de la pct. 2 a fost exclusă conform avizului SSVEPC. Totodată, menționez faptul că elaboratorii de deviz fac parte din domeniul de atestare (34.5.1) ca proiectanți cu responsabilități specifice și nu este un domeniu distinct de atestare tehnico-profesională în construcții. De asemenea acest fapt este stipulat și în art. 122 din Codul

		Inclusiv cu analiza opțiunilor alternative, dacă totuși sunt expuse clar problemele care se abordează. Spre exemplu, dacă se constată că doar în achiziții publice există probleme cu calitatea devizelor, atunci sunt necesare reglementări complementare la nivel de lege, în care ar fi suficient să se prevadă ca în achiziții publice pot fi acceptate doar devize elaborate de persoană atestată, în alte cazuri nu este justificat să fie obligatorie atestarea. Astfel, se vor atesta doar elaboratorii de deviz care au intenția să acorde servicii în procesul de achiziții publice.	urbanismului și construcțiilor, conform căruia elaborarea devizelor de cheltuieli, constituie unul din domeniile de proiectare în construcții.
		La pct.13 din Hotărârea Guvernului nr.743/2024, este neargumentată și disproporționată înăsprirea cerințelor pentru admiterea la atestare a specialiștilor proiectanți, elaboratori ai documentației de deviz, diriginți de șantier și responsabili tehnici prin stabilirea ca pe lângă studii superioare în domeniu să cumuleze și 5 ani de experiență exclusiv în instituții/autorități publice sau instituții de învățământ, azi fiind prevăzut alternativ - studii superioare sau 5 ani de experiență. Deși este evident că pentru aceste profesii deținerea studiilor superioare trebuie să fie obligatorie în toate cazurile, impunerea experienței de 5 ani în structuri de stat nu doar încalcă principiul proporționalității reglementării, dar va îngreuna în mod abuziv accesul la profesie pentru o mare parte din specialiști, care nu au activat în structuri de stat, la momentul reatestării, și evident va avea un efect extrem de negativ asupra formării tinerilor specialiști în aceste domenii.	Nu se acceptă. Prin proiectul de hotărâre prezentat spre avizare nu se înăspresc cerințele pentru admiterea la atestare. Cu referire la pct. 13 din redacția actuală a Regulamentului cu privire la atestarea specialiștilor care desfășoară activități în construcții, menționăm că scopul normei vizate este de a acorda posibilitatea de atestare inclusiv a specialiștilor care dețin studii superioare în domeniul solicitat pentru atestare, și au experiență în cadrul autorităților publice dar nu dețin experiență în activitatea de construcții nemijlocite. Această normă dimpotrivă lărgeste cercul potențialilor specialiști care se pot atesta, având în vedere că în redacția Hotărârii Guvernului nr. 329/2009 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la atestarea tehnico-profesională

			a specialiștilor cu activități în construcții, nu avea posibilitatea să solicite atestare această categorie de specialiști.
27	Limitările propuse la pct.32 din Hotărârea Guvernului nr.743/2024 care lipsesc solicitantul de dreptul de a aplica în 3 luni și 12 luni la o nouă atestare nu au fost nicicum argumentate în Nota de fundamentare și la fel, astfel de limitări de drept trebuie să se regăsească la nivel de lege, ori Codul de principiu nu condiționează în acest mod dreptul de a aplica pentru atestare, luând în calcul că acest drept este instituit de lege și poate fi limitat doar de lege (Cod). Astfel Guvernul în cazul dat depășește vădit limitele stabilite de Cod, dar și este contradictoriu cu prevederile Legii nr.160/2011 care stabilește expres că nu poate fi refuzată o cerere de act permisiv cu scopul de a sancționa solicitantul. Ori în cazul dat, norma propusă este o limitare primară și o sancționare a persoanei care a eșuat la probele anterioare. În cazul în care intenția este de a demotiva solicitantul care în mod cert încă nu deține cunoștințele necesare, luând în calcul resursele limitate ale comisiei de atestare, alternativ în acest sens ar putea fi stabilită taxă pentru atestări repetate. Adică pentru primele două încercări să fie gratuit, corespunzător pentru următoarele încercări, să fie aplicată o taxă suplimentară dacă se solicită într-o perioadă de până la 90 de zile după ultima încercare de atestare.	Se acceptă parțial. Termenul de 90 de zile a fost redus la 60 de zile. Totodată menționăm că, admiterea la atestare nelimitat nu este justificată, având în vedere faptul că specialiștii care nu cunosc domeniu urmează să se pregătească corespunzător, iar pentru aceasta este necesar un termen rezonabil. Acest lucru va determina, specialiștii care solicită atestarea să se prezinte la cu un nivel înalt de pregătire. Mai mult, membrii Comisiei de atestare nu sunt angajați ai instituțiilor bugetare, iar activitatea IP OATUCL, care asigură lucrările de secretariat ale Comisiei de atestare, este la autogestiune, prin urmare organizarea ședințelor Comisiei în repetate rânduri, constituie cheltuieli administrative neargumentate. La fel subliniem că, prevederile Regulamentului nu depășesc prevederile Codului urbanismului și	

			Construcțiilor, având în vedere că art. 338 alin. (1) din Cod, oferă posibilitatea de stabilire a condițiilor de atestare într-un Regulament, aprobat de Guvern.
		În proiect se propune completarea cu pct.77¹ la Hotărârea Guvernului nr.743/2024 în privința restricției de reatestare pe perioada suspendării certificatului de atestare. De principiu, în privința modului de reglementare a suspendării și retragerii atestării reiterăm obiecțiile expuse de principiu, la faza de proiect și avizări publice a hotărârii propuse spre modificare. Modul de reglementare a suspendării/retragerii certificatului de atestare (la pct.71-83) este contrar cu o serie de principii fundamentale în procesul de legiferare, în privința sistemelor sancționatorii dar și în privința reglementării activității de întreprinzător (odată ce aceste suspendări afectează în mod direct activitatea la agentul economic care angajează specialistul în cauză): - cu toate că certificatul de atestare se acordă în urma constatării întrunirii unor condiții, printre care cea mai importantă – deținerea la nivel suficient a cunoștințelor și aptitudinilor într-o profesie, totuși marea majoritate a temeiurilor (pct.74 și 78) pentru suspendare și/sau retragere nu au nici o legătură cu temeiurile pentru acordarea certificatului în sine. Adică majoritatea temeiurilor se referă la încălcări cu rea credință a unor obligații în procedurile sau documentele aferente activităților în domeniul construcțiilor (executare de lucrări, proiectare, verificare etc.) care nu rezultă din faptul dacă specialistul cunoaște sau nu cunoaște aspectele importante din profesie. Cu alte cuvinte, în cazul dat certificatul este utilizat în calitate de sistem sancționatoriu distinct de cel contravențional sau penal în raport cu acțiunile/inacțiunile stabilite în proiectul de Regulament, ceea ce, în lipsa unei acoperiri legale este inacceptabil, odată ce doar în lege organică se prevăd pedepsele și modul lor de ispășire, Guvernul nu are dreptul să aprobe astfel de sancțiuni fără ca legea să le prevadă în primul rând; - tipurile de acțiuni/inacțiuni indicate ca temeiuri pentru retragere/suspendare a certificatului se dublează în multe cazuri cu laturile obiective din contravenții sau infracțiuni, cu toate acestea la pct.83 în proiect se prevede că sancțiunile contravenționale sau penale se aplică complementar la	Nu se acceptă. Având în vedere faptul că, suspendarea certificatului de atestare nu permite desfășurarea activității pe perioada suspendării, nu este rațional, atestarea specialiștilor în perioada în care valabilitatea certificatului a fost suspendat, încălcându-se astfel, obiectivul urmărit prin suspendarea certificatului de atestare. Cu referire la modul de suspendare/retragere a certificatului de atestare, menționăm faptul că, reieșind din multiplele încălcări admise de către specialiștii atestați în domeniul construcțiilor, care generează consecințe ce provoacă daune considerabile și pun în pericol viața și sănătatea oamenilor, este imperios stabilirea expresă a cazurilor în care certificatele de atestare se suspendă sau se retrag, în funcție de gravitatea încălcărilor admise.

	sanctiunile din prezentul regulament, ceea ce este o încălcare gravă a principiului conform căruia se interzice pedepsirea unei persoane de mai multe ori pentru aceeași faptă. Mai mult, lipsirea de dreptul de a profesa (ceea ce este echivalent cu retragerea/suspendarea certificatului) este un tip clar de sancțiune, complementar cu amenda, care se prevede în Codul Contravențional și Codul Penal și care, în dependență de latura sancționatorie din fiecare componentă de contravenție sau infracțiune se dispune de instanța de judecată. Astfel, de exemplu dacă se consideră necesar de a sancționa persoana responsabilă pentru „nesesizarea Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică în cazul producerii unor accidente tehnice la construcțiile în execuție și la cele în exploatare”, atunci nu poate fi aplicată în acest sens hotărârea de Guvern propusă, dar trebuie completat art.177 alin.(1) din Codul Contravențional, unde partea sancționatorie, pe lângă amendă, se va completa cu „privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de până la un an”, și abia hotărârea instanței va putea servi temei pentru suspendarea certificatului de atestare din oficiu; - însăși termenele de interdicere sau lipsire de drept de a solicita o atestare nouă (1 an după suspendare și 5 ani după retragere) la pct.75 și 79, la fel nu au nici o acoperire legală, sunt abuzive, disproporționate și nu au fost nicicum argumentate. Mai mult, în cazul în care se decide retragerea certificatului în situația în care acțiunea/inacțiunea sancționatorie este în esență prevăzută și de Codul Contravențional (și reprezintă o contravenție), atunci lipsirea de dreptul de a desfășura o activitate, de a profesa pe 5 ani, este contrară cu legislația contravențională, care prevede lipsirea de un drept pe termen maxim de 1 an; - prin faptul că pentru aceleași acțiuni/inacțiuni se poate aplica procedura administrativă în temeiul unei hotărâri de Guvern, se subminează grav legislația contravențională și penală, garanțiile și sistemele procesuale prevăzute de acestea care, spre deosebire de prevederile din proiect, vin cu garanția de a asigura protecția drepturilor fundamentale și a nu admite decizii și îngrădiri în drepturi în mod abuziv și inechitabil; - însăși raționamentul suspendării certificatului nu este clar din proiect. Luând în calcul scopul și raționamentul atestării în genere, suspendarea ar trebui să fie aplicată când se atestă unele încălcări care se datorează necunoașterii sau neglijenței profesionale, adică dacă sunt dubii în privința nivelului profesional care a fost atestat. Această suspendare ar trebui să fie aplicată pe un termen flexibil, până persoana printr-o atestare suplimentară demonstrează că deține sau	Iar aplicarea sancțiunilor contravenționale nu soluționează problema multiplelor încălcări admise de specialiștii în domeniul construcțiilor.
--	---	--

		că într-adevăr nu deține cunoștințele profesionale necesare, după care, dacă rezultatul este negativ, se va aplica retragerea definitivă a certificatului. Totodată, dacă însăși Codul urbanismului și construcțiilor nu limitează accesul la atestare (în termene de timp sau alte precondiții), atunci Guvernul cu atât mai mult nu poate limita astfel de drepturi, luând în calcul că limitările de drepturi trebuie să fie bazate exclusiv pe prevederile legilor.	
		În privința modificărilor propuse la pct.34 din Hotărârea Guvernului nr.743/2024, atenționăm de principiu că lista domeniilor de atestare pentru proiectanți, verificatori și experți tehnici este una destul de complexă și variată, este recomandabil să se clarifice că domeniile de atestare se aleg de fiecare specialist în mod liber și nu sunt constrângeri în acest sens. Din altă perspectivă dacă există domenii care trebuie să fie obligatoriu comasate sau combinate, pentru a putea profesa (sau dacă există un număr minim de domenii care necesită a fi îmbinate), atunci ar fi necesar de indicat acest lucru în mod expres.	Nu se acceptă. Constrângeri la alegerea domeniului de atestare nu sunt, având în vedere faptul că, condițiile de atestare sunt expres enumerate la pct. 35,37,38, 41 și 43 iar comasarea sau extinderea domeniilor nu are impact asupra cerințelor de atestare. Suplimentar, evocăm faptul că, lista domeniilor de atestare, a fost expusă în conformitate cu cerințele fundamentale aplicabile construcțiilor și a fost comasată față de varianta actuală prevăzută în HG nr. 329/2009.
Avizare repetată			
Ministerul Energiei nr. 06-1993 din 15.07.2025	1	Subpunctul 8 ¹ .1 de expus în următoarea redacție: “8 ¹ .1. extinderea rețelelor edilitare (inginerești);” <i>Argumentare:</i> Este necesar ca emiterea certificatelor de urbanism să se efectueze în toate cazurile, nu doar în cazul extinderii rețelelor edilitare (inginerești) pe pilonii existenți.	Se acceptă parțial. Cuvintele „rețelelor de comunicații electronice” și „rețelelor electrice” au fost înlocuite cu cuvintele „rețelelor edilitare (inginerești)”. De asemenea, ceea ce vizează instalarea pilonilor

			suplimentari, această situație este reglementată prin pct. 8. ¹ 1. și 8. ¹ 2.
2	Subpunctul 8¹.2 de expus în următoarea redacție: “8¹.2. racordarea instalațiilor noilor consumatori (abonați) la rețelele edilitare (inginerești) și instalațiile aferente acestora, inclusiv instalarea pilonilor suplimentari;” <i>Argumentare:</i> La rețelele edilitare (inginerești) se racordează instalațiile noilor consumatori, dar nu însăși noii consumatori. De asemenea, este necesar de a utiliza cuvântul racordează pentru a fi în concordanță cu legile sectoriale (Legea cu privire la energia electrică, Legea cu privire la gazele naturale).		Se acceptă.
3	Se propune introducerea unui nou punct 3¹.3, cu următorul conținut: „În cazul deținerii studiilor superioare tehnice într-una din ramurile domeniului construcțiilor și a cel puțin două atestări în calitate de diriginte de șantier în domeniul solicitat pentru atestare.” <i>Argumentare:</i> În vederea consolidării unui sistem de atestare tehnico-profesională mai flexibil, mai adaptat realităților sectorului construcțiilor și necesarului de resursă umană calificată, se propune completarea cadrului normativ prin introducerea unei prevederi care să permită accesul la programele de atestare inclusiv a persoanelor care: • dețin studii superioare tehnice într-una din ramurile domeniului construcțiilor (ex. construcții civile, industriale, instalații, etc.); și • au obținut anterior depunerii cererii de atestare cel puțin două atestări în calitate de diriginte de șantier sau responsabil tehnic în domeniul solicitat. O astfel de prevedere răspunde unei necesități reale din piața muncii, în condițiile în care numeroși specialiști activi în sectorul construcțiilor au parcursuri profesionale care implică activitate documentată în domenii apropiate, dar nu întotdeauna perfect corespondente cu specializarea formală înscrisă în diplomă. Deținerea unor atestări anterioare valabile și a experienței practice în domeniul vizat reprezintă o garanție obiectivă a competențelor profesionale ale solicitantului. Experiența acumulată în practică, în cadrul unor proiecte concrete, contribuie în mod esențial la formarea discernământului tehnic necesar pentru asigurarea calității și siguranței în execuție. Statul Republicii Moldova de țară candidată UE, angajamentele asumate prin Acordul de Asociere RM–UE, precum și foile de parcurs sectoriale, vizează inclusiv domeniul recunoașterii calificărilor profesionale și al liberei circulații a forței de muncă.		Se acceptă parțial. Proiectul a fost completat cu o normă care prevede faptul că Proiectanții atestați până în anul 2009, în temeiul pct. 20 din Regulamentul de atestare tehnico-profesională a specialiștilor cu activități în construcții, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 361/1996, în redacția anului 1996, se admit la atestare după urmarea unui curs de perfecționare profesională prin programe specializate în domeniul solicitat de atestare, coordonate cu organul central de specialitate, în instituțiile de învățământ acreditate sau în centrele de instruire acreditate pentru aceste activități, cu întrunirea celorlalte cerințe prevăzute de cadrul normativ. Certificatul de absolvire a cursului de perfecționare profesională prin programe specializate în

		În acest sens, este justificată preluarea graduală a bunelor practici europene, inclusiv în ceea ce privește valorificarea experienței profesionale în cadrul procedurilor de calificare și atestare. Cadrul general aplicabil în Uniunea Europeană este Directiva 2005/36/CE privind recunoașterea calificărilor profesionale, care reglementează condițiile în care o persoană poate obține acces la o profesie reglementată într-un alt stat membru. În mod particular, Articolul 13 alineatul (2) din directivă prevede că: „Accesul la profesie și exercitarea acesteia, prevăzute la alineatul (1), trebuie acordate, de asemenea, solicitanților care au exercitat profesia menționată la respectivul alineat cu normă întreagă, pe o perioadă de doi ani în decursul ultimilor 10 ani, într-un alt stat membru care nu reglementează această profesie, cu condiția să dețină unul sau mai multe atestate de competență sau unul sau mai multe titluri de calificare (...).” Această dispoziție confirmă faptul că experiența profesională poate reprezenta un criteriu suficient de acces, însoțită de o calificare generală, chiar în lipsa unei specializări exacte. Deși aplicabilă strict între state membre, principiul pe care îl consacră poate servi drept model de referință pentru armonizarea legislației Republicii Moldova, în contextul apropierei de acquis-ul comunitar. Țări precum Germania, Franța și România aplică regimuri care permit echivalarea experienței relevante prin: • validarea experienței profesionale în lipsa unei diplome exacte; • recunoașterea calificărilor transversale din același sector (ex. construcții civile ↔ construcții industriale); • comisii de evaluare tehnică sau portofolii profesionale ca bază pentru atestare. Aceste modele se impun a fi transpuse gradual în legislația națională pentru a permite flexibilizarea cadrului normativ, fără afectarea exigențelor de calitate. Introducerea unei excepții condiționate, care permite accesul la atestare și pentru persoanele care dețin: • studii superioare tehnice într-un domeniu conex; • și experiență dovedită prin cel puțin două atestări anterioare relevante, reprezintă o măsură echilibrată, în conformitate cu principiile europene și cu realitățile practice ale pieței muncii. Aceasta va permite valorificarea competențelor deja existente, va contribui la asigurarea capacității administrative	domeniul solicitat de atestare este valabil pentru toate atestările ulterioare în domeniul și specialitatea vizate.
--	--	--	--

		și tehnice a sectorului construcțiilor și va sprijini procesul de armonizare legislativă cu Uniunea Europeană.	
Expertizare			
Centrul Național Anticorupție nr. 06/2/12366 din 18.07.2025	1	La pct. 3.2.5. <i>Obiecții:</i> Primo, se remarcă faptul că determinarea competenței după formulă „este în drept”, „poate” este o modalitate coruptibilă de determinare a competențelor, când formulează drepturile/obligățiile/îndatoririle entităților și agenților publici. Coruptibilitatea acestui element rezidă în discreția agenților publici care apare în cazul utilizării unor asemenea determinări permissive ale competențelor lor, care urmau a fi stabilite de o manieră imperativă. Această discreție poate fi folosită în mod abuziv de către agenții publici pentru a nu-și executa obligațiile sale legale tocmai în virtutea caracterului permisiv al formulării competențelor sale. Riscul de coruptibilitate a acestor norme crește în cazul în care lipsesc criteriile pentru a stabili în ce cazuri agentul public „este în drept” sau „poate” și în ce cazuri este în drept și poate să nu-și realizeze competențele. Subsecvent se remarcă insuficiența redacției propuse întru reglementare raporturilor juridice propuse, or aplicarea acesteia poate determina incertitudine la etapa implementării normei sub aspectul identificării clar și fără echivoc dacă ”admiterea” vizează admiterea în profesie sau pentru atestare. <i>Recomandări:</i> Apreciind prin prisma practicii de reglementare vizate de prevederile HG nr.743/2024 cu privire la asigurarea calității în construcții, se recomandă reconsiderarea formulei permissive de reglementare și concretizarea faptului că persoanele ”se admit la atestare”.	Se acceptă.
Ministerul Justiției nr. 04/2-7186 din 22.07.2025	2	În conformitate cu art. 44 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, clauza de adoptare este obligatorie pentru toate actele normative, constă într-o propoziție care cuprinde denumirea autorității publice emitente și decizia de adoptare, aprobare sau emitere a actului normative, precum și temeiul legal de adoptare a actului normativ respectiv. În legătură cu aceasta, propunem completarea clauzei de adoptare a proiectului cu referința la articole concrete din Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023, care constituie temei legal pentru emiterea prezentei hotărâri.	Se acceptă.
	3	La pct. 2 (Hotărârea Guvernului nr. 600/2024): La subpct. 2.2, pentru precizie, se va ține cont că modificarea se referă la subpct. 16.3. Observația este valabilă inclusiv pentru subpct. 3.2.8, 3.2.9, 3.2.11.	Se acceptă.
	4	La pct. 3 (Hotărârea Guvernului nr. 743/2024):	Nu se acceptă.

		La subpct. 3.1, semnalăm că nu poate fi susținută norma propusă la pct. 3¹ subpct. 3¹.2, în măsura în care, la pct. 3 din Hotărârea Guvernului nr. 743/2024 se stabilește că diriginții de șantier și responsabili tehnici atestați până în anul 2009 se admit la atestare după urmarea unui curs de perfecționare profesională prin programe specializate în domeniul solicitat de atestare. De asemenea, este utilizată eronat noțiunea „diploma de recalificare profesională”, or, cadrul normativ operează cu termenul „certificat de absolvire a cursului de perfecționare profesională”. Totodată, atragem atenția că derogarea, ca procedeu, reprezintă o excepție de la dispozițiile unui act normativ, care poate fi prevăzută în cuprinsul acestuia într-un alt act normativ de același nivel sau de nivel superior. Datorită caracterului său, derogarea este, de regulă, expresă și este de strictă aplicare, neputând fi extinsă prin interpretare. Semnalăm că recurgerea la norme de derogare se admite pentru ocrotirea unui interes superior, pentru protecția deosebită a unei anumite categorii de persoane, din motive de economicitate și oportunitate etc. În toate cazurile, însă, normele derogatorii de la prevederile legislației trebuie să fie temeinic justificate, fapt ce lipsește în conținutul notei de fundamentare.	În Nota de fundamentare este indicat că la moment există 904 de specialiști în domeniul construcțiilor care dețin studii superioare de licență în domenii, precum: Construcții și inginerie civilă, Ingineria sistemelor de alimentare cu gaze, combustibile naturale, Producerea pieselor de construcții și a construcțiilor de beton armat ș.a., care solicită atestarea pe domeniul Apă și canalizare, precum și 115 de specialiști care dețin studii superioare în domeniul Construcții civile, industriale și agrozootehnice și solicită atestare pe domeniul Drumuri și piste sau invers. Norma de la pct. 3 se referă doar la diriginții de șantier și responsabili tehnici care au fost atestați până în anul 2009, în condiții ce nu viza deținerea studiilor superioare în domeniu. Norma de la pct. 3¹ se referă la specialiștii care dețin studii superioare, însă într-un domeniu distinct decât domeniul solicitat pentru atestare. Mai mult, conceptul normei propuse a fost stabilit în comun cu Universitatea
--	--	--	---

			Tehnică a Moldovei și a fost avizată de către Ministerul Educației și Cercetării.
5	La subpct. 3.2.6.1, va fi reformulată partea dispozitivă, după cum urmează: „se completează cu subpunctul 34.4.1.1. cu următorul cuprins: „34.4.1.1. fântâni arteziene”.		Se acceptă.
6	Subpct. 3.2.6.5 și 3.2.6.6 se vor exprima într-un singur subpunct, iar dispoziția de modificare se va expune după cum urmează: „se completează cu subpunctele 34.7 și 34.8 cu următorul cuprins:”, urmate de redarea acestora.		Se acceptă.
7	La subpct. 3.2.9, în partea dispozitivă, termenul „cuvintele” se va substitui cu termenul „textul”. Se va reține că, cuvântul „textul” se folosește pentru individualizarea unor cuvinte și cifre, cuvinte și semne de punctuație, cifre și semne de punctuație, iar în celelalte cazuri, pentru formularea dispozițiilor de modificare, se utilizează termenii „cuvântul”/„cuvintele”, după caz, termenii „cifra”/„cifrele”.		Se acceptă.
8	La subpct. 3.2.11, semnalăm că modificările propuse nu se referă la subpuncte redate consecutiv, prin urmare, vor fi expuse separat modificările la subpct. 41.2, respectiv, modificările la subpct. 43.2.		Se acceptă.
9	La subpct. 3.3, pentru rigoare redacțională, textul „Din pct. 61.6. al Anexei nr. 2 textul” se va substitui cu textul „La anexa nr. 2, în subpunctul 61.6 enunțul”.		Se acceptă.

Secretar general adjunct

Tatiana NIRCA